

ACTA DE DITAME DO XURADO DO XXII PREMIO ÁLVARO CUNQUEIRO PARA TEXTOS TEATRAIS, VIII PREMIO MANUEL MARÍA DE LITERATURA DRAMÁTICA INFANTIL E XI PREMIO BARRIGA VERDE DE TEXTOS PARA TEATRO DE MONICREQUES

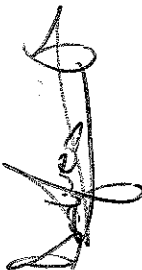
LUGAR: sala de xuntas da AGADIC (Cidade da Cultura, Monte Gaiás s/n, Santiago)

DATA: 8 de outubro de 2014

HORA DE COMEZO: 16.30 h

HORA DE REMATE: 20.30 h

ASISTENTES: Xosé Manuel Fernández Castro, Ignacio Vilariño Sanmartín,
Daniel González Salgado, Artur Trillo Sendón, Dolores Vilavedra Fernández
e Marcelina Calvo Domínguez

-
- Seguindo as bases da convocatoria do XXII premio Álvaro Cunqueiro para textos teatrais, VIII Manuel María de literatura dramática infantil e XI Barriga Verde de textos para teatro de monicreques (establecida por medio da resolución do 20 de decembro de 2013 e publicada no DOG do 31 de decembro de 2013, nº 249), o xurado, constituído polos membros que se relacionan de seguido, reúnese para fallar os premios na súa edición 2014.

Roberto Salgueiro González, presidente

Xosé Manuel Fernández Castro, vogal

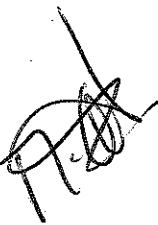
Ignacio Vilariño Sanmartín, vogal

Daniel González Salgado, vogal

Artur Trillo Sendón, vogal

Dolores Vilavedra Fernández, vogal

Actúa como secretaria, **Marcelina Calvo Domínguez**

-
- A secretaria informa que o presidente do xurado, Roberto Salgueiro González, non pode acudir a esta reunión por motivos de saúde, que lle impiden a súa asistencia. Non obstante, comunícase que están en posesión da secretaria as preferencias e puntuacións previas e que durante a reunión mantense en contacto tanto telefónico coma por correo electrónico para calquera aclaración ou comentario que poida ser necesario realizar.
 - A secretaria informa, así mesmo, que, por designación da dirección da Agadic, é Dolores Vilavedra Fernández o membro do xurado que supe as funcións de presidente nesta reunión de fallo.
 - A secretaria recorda que, seguindo o establecido na base terceira da convocatoria dos premios, no que atinxe aos motivos de exclusión, quedan fóra do proceso os seguintes textos: *Moito Morro Corporation, Sociedade Limitada* (presentado ao Manuel María de literatura dramática infantil co número de rexistro 1172), por resultar premiado noutro concurso, como así o deu a coñecer ante este organismo o seu autor no escrito recibido na Agadic con data 10 de xuño e rexistro de entrada 1496; *De cando meus pais me plantaron nunha maceta*, presentado ao premio Álvaro Cunqueiro co número de rexistro 1382, por ser representado

anteriormente; e o presentado ao Álvaro Cunqueiro, co número de rexistro 1368, *Street Art Symphony*, por ter resultado gañador noutro concurso, como así informou o seu autor a través de escrito con entrada na Agadic o 27 de agosto e nº de rexistro 2354.

- Valorados os textos presentados ao premio **ÁLVARO CUNQUEIRO**, e despois das deliberacións oportunas, o xurado decide outorgar, por maioría, o **XXII premio Álvaro Cunqueiro de textos teatrais** ao texto presentado baixo o título **Raclette** (nº de rexistro: 1367).

Aberta a plica, o gañador resultou ser **Santiago Cortegoso Calvar**.

Na decisión de outorgarlle a *Raclette* o Premio Álvaro Cunqueiro o xurado destacou, en primeiro lugar, a solidez dunha estrutura dramática onde os personaxes, ben construídos e verosímiles, acadan un sutil equilibrio entre a ironía e o humor corrosivo; e por outra banda, o dramatismo, sabiamente dosificado, co que se nos transmite a realidade narrada.

Estas calidades, xunto a un ritmo áxil dos diálogos e a actualidade dun argumento que, de xeito incisivo e por momentos un tanto paródico, pon o dedo na chaga dalgúns problemas da nosa sociedade (hipercompetitividade, incomunicación, sobreprotección), fan que este texto posúa os ingredientes necesarios para seducir a un amplo abano de público. O evidente coñecemento que o autor amosa do feito teatral fai que, ao ler o texto, poidamos doadamente imaxinar a peza enriba dos escenarios, pola súa elevada funcionalidade tanto no nivel dos personaxes como no seu propio desenvolvemento escénico-estrutural.

- Valorados os textos presentados ao premio **MANUEL MARÍA**, e despois das deliberacións oportunas, o xurado decide outorgar, por maioría, o **VIII premio Manuel María de literatura dramática infantil** ao texto presentado baixo o título **Unha de gatos** (nº de rexistro: 1337).

Aberta a plica, o gañador resultou ser **Antón Cortizas Amado**, e o título da obra **Xogando con gatos**.

As reflexións do xurado á hora de premiar este texto foron:

Non é casual que o gato sexa o animal doméstico máis presente na literatura popular infantil porque posiblemente sexa o que mellor encarna o espírito lúdico da infancia. O xogo, a vida en liberdade, a inmortalidade (sete vidas ten un gato), o gusto pola aventura son algunhas das características que lles atribuímos aos gatos que aparecen reflectidas nesta literatura.

Unha de gatos bebe neste rico acervo popular de transmisión oral, cancións, adiviñas, lengalengas, contos de fórmula, de nunca acabar e sortes de botar, no que o protagonista é un gato. O autor, as veces sen modificar nada e outras xerando unha nova versión dunha canción xa coñecida, consegue enfiar todo este material nunha trama que pretende facer visible a desaparición gradual á que se ve sometida toda esta literatura relacionada co xogo e a vida social das crianzas. Deste xeito, o autor loita contra ese esquecemento por dúas vías: a primeira, denunciando a través da mensaxe da obra como os xogos tecnolóxicos condean o neno á soledade, ao divertimento exercido dunha forma pasiva e ao confinamento nas casas; e a segunda, recuperando para o lector ou espectador bastantes exemplos desoutra forma de xogo, social, creativa e en liberdade, actualizándoos nalgúns casos, e poñéndoos en relación dentro dunha historia que os dota de sentido e que serven ademais para comezar a xogar no mesmo momento en que se lea ou vexa a obra.

O texto propón ademais unha teatralidade rica en recursos no que teñen cabida diversas linguaxes escénicas. O musical, a danza, o mimo, as marionetas e o teatro de sombras danse a man nesta proposta, constituíndo un magnífico material para un traballo multidisciplinar nas escolas. Pero *Unha de gatos* posibilita tamén a creación dun espectáculo de gran formato que para os nenos de hoxe en día constituía unha referencia polo que ten de divertido, ensoñador e interactivo e que ao mesmo tempo xere elos emotivos e identificativos cos pais e cos mestres, moitos deles vividores dun pasado non tan arredado, no que o xogo constituía, aínda, a mellor maneira de aprender a vivir en sociedade.

- Valorados os textos presentados ao premio **BARRIGA VERDE, modalidade adultos**, e despois das deliberacións oportunas, o xurado, por maioría, decide outorgar, por maioría, o **XI premio Barriga Verde de textos para teatro de monicreques, modalidade adultos**, ao texto presentado baixo o título *Ela, piedade dos suicidas* (nº de rexistro: 1371).

Aberta a plica, o gañador resultou ser **Xavier Lama López**.

Segundo o xurado, *Ela, piedade dos suicidas* é unha nova visita ao vello mito grego de Orpheo e Eurídice que se fixera xa texto dramático na perda traxedia de Esquilo e que continuou reescribíndose de xeito incesante, dando lugar a creacións moi variadas ao longo de máis de dous milenios. Este actual Orpheo é máis poeta que bardo; a súa arte lírica é sortilexio e salvoconduto para obter o privilexio de saír do furado negro infernal. A vontade transgresora da peza move os marcos do gusto hoxe dominante cunha orixinal mestizaxe de xéneros, pois presenta unha proposta en verso libre que imprime alento de eternidade a unha escena de marcado carácter obxectual, cohabitada por sombras, pantallas, máscaras e, quizais, mómoros. O autor materializa aquel vello soño de Rafael Dieste de atopar o sublime estilo oral das estatuas, recuperando a paradoxal estratexia das derradeiras montaxes de Teatro Antroido, onde unha opulenta disposición de aparellos se batía contra o desposuímento reinante no entorno. A achega, asemade, logra transmitir unha percepción coherente e anovada do mundo, sen abandonar as estruturas definidoras do mito. Somete á nosa consideración cal dos dous ámbitos é máis infernal: o do alén ou o dunha "vida" que aniquilou a Eurídice por sobredose de heroína na antecámara nupcial. Nesas, só os adxectivos son quen a redimírnos. E grazas.

Contén esta peza as claves dun proxecto escénico moi ambicioso conseguido mediante o recurso aos obxectos, o que o fai viable nestes tempos de recortes económicos e, xa que logo, de elencos retraídos.

A calidade lírica das falas dos personaxes é altísima e dá moita profundidade a unhas figuras dramáticas deseñadas cunha técnica moi rendible e pouco vista hoxe.

Reivindica a potencialidade enriquecedora da palabra en escena de modo que o texto se dá a valer coa dignidade propia do que non é un simple pretexto ou produto subordinado.

- Valorados os textos presentados ao premio **BARRIGA VERDE, modalidade para rapaces**, e despois das deliberacións oportunas, o xurado, por maioría, decide outorgar o **XI premio Barriga Verde de textos para teatro de monicreques, modalidade para rapaces**, ao texto presentado baixo o título *O lobo e a lúa*, lema *Blas* (nº de rexistro 1412).

Aberta a plica, a gañadora resultou ser **Andrea Bayer Lloves**.

Consideracións do xurado á hora de premiar *O lobo e a lúa*:

Un lobo ouvéalle á lúa para que esperte. Ten algo moi importante que lle dicir. Dous animais pódennle que cale. Temen que os ouveos esperten un gato rabudo que vive alí mesmo. A insistencia do lobo fai que os animais fuxan buscando acubillo. Que quererá contarlle o lobo á lúa? Conseguirá o seu propósito sen que o gato esperte e o escorrente?

O lobo e a lúa tece unha trama clara e atraente, adaptando claves de intriga e suspense ao imaginario dos máis pequenos. Os desexos, os conflitos e as emocións presentadas resultan facilmente recoñecibles e contribúen harmonicamente á evolución do drama.

En *O lobo e a lúa* recoñece o xurado unha innegable vontade escénica: imaxes suxestivas e precisas, xogos dinámicos ben inseridos na situación dramática, personaxes de caracterización definida e unha temática axeitada para a franxa de idade á que vai dirixida a peza. En definitiva, unha obra dramática moi axeitada para recoñecer e poñer en valor a singularidade da arte dos monicreques, que cremos engaiolará a un público familiar.

- Rematado o proceso, levántase a sesión ás vinte e trinta horas.

E para que así conste, asinan esta acta en Santiago de Compostela a 8 de outubro de 2014 a presidenta, por suplencia, e a secretaria do xurado.

Dolores Vilavedra Fernández
Presidenta

Marcelina Calvo Domínguez
Secretaria

